

Moordkuil

Irritaties, klachten en andere felle berichten over grote en kleine misstanden kunt u kwijt in deze rubriek.

'Advocaat erbij, werkrelatie stuk'

De kantonrechter te Haarlem verweet in een arbeidszaak de werknemer dat hij te snel een advocaat had ingeschakeld, en ontbond de arbeidsovereenkomst zonder vergoeding. Een zeldzame misser, hopelijk!

.....
Bas Derhaag

advocaat te Amsterdam
.....

Volgens de beschikking ging het in deze zaak om een werkgever, Jongejan, en een commercieel directeur, Eijkelenkamp, wiens functioneren ter discussie stond.¹ Nadat Eijkelenkamp zich had ziek gemeld liet zijn advocaat per brief weten dat hem was verzocht te adviseren over de arbeidsrechtelijke positie van zijn cliënt. Enige tijd later verzocht Jongejan de kantonrechter te Haarlem om ontbinding van de arbeidsovereenkomst.² De kantonrechter ontbond zonder toekenning van een vergoeding en overwoog: 'Het is alleszins begrijpelijk te achten dat Eijkelenkamp met zijn besluit om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen, de arbeidsrelatie tussen partijen zodanig op scherp heeft gezet, dat herstel van de onderlinge verhoudingen onmogelijk is geworden. Eijkelenkamp heeft geen feiten gesteld

op grond waarvan de gewone weg van eigen, rechtstreeks overleg met Jongejan was afgesloten. Het voorgaande leidt ertoe dat het aan gedragingen van Eijkelenkamp te wijten is dat de arbeidsovereenkomst moet worden ontbonden (...).'

Een principieel onjuiste uitspraak! Zij miskent het *principiële recht van iedere burger om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen*. De eventuele toekenning van een vergoeding in een ontbindingszaak geschiedt 'naar billijkheid', te beoordelen naar de omstandigheden van het geval³. De rechter dient dus de vraag te stellen wie van partijen in overwegende mate verwijt treft van het stuklopen van de arbeidsrelatie. Daarbij is zeker relevant wat partijen over en weer naar elkaar hebben gecommuniceerd en ook de manier waarop dat is gebeurd kan een belangrijke rol spelen. Maar niet het enkele feit dat een der partijen ervoor kiest op enig moment bij monde van een advocaat te communiceren. Dat is een recht dat niemand mag worden ontzegd.

Bijvoorbeeld ongelijkwaardigheid

Een van de uitgangspunten van de rechtsstaat is dat burgers niet alleen rechten hebben maar deze ook moeten kunnen effectueren. Het recht op procesvertegenwoordiging is dan ook vastgelegd in de Grondwet⁴ en in diverse verdragen.⁵ In het bestuursrecht is ook het recht op buitengerechtelijke vertegenwoordiging wettelijk gewaarborgd.⁶ Maar om zijn recht geldend te kunnen

maken dient de burger in de eerste plaats te weten wat zijn rechten *zijn*. En daar ligt – naast de vertegenwoordiging in en buiten rechte – de derde kerntaak van de advocatuur: het geven van juridisch advies. En dat was ook precies waarover de door Eijkelenkamp ingeschakelde advocaat zijn werkgever informeerde: hij zou zijn cliënt adviseren omtrent diens arbeidsrechtelijke positie. Niet meer dan dat, althans dat lees ik niet in de beschikking.

Partijen in een geschil kunnen heel specifieke redenen hebben waarom zij zich op enig moment willen laten vertegenwoordigen door een gemachtigde, al dan niet advocaat. Daarbij valt in arbeidszaken te denken aan de doorgaans ongelijkwaardige verhouding tussen de (professionele) werkgever en de (particuliere) werknemer. Het is goed voorstelbaar dat de werknemer zich onzeker voelt zodra zich serieuze problemen voordoen in de relatie. Vertegenwoordiging door een gemachtigde ligt dan voor de hand, zeker als de werknemer arbeidsongeschikt is zoals in deze zaak het geval was (en door het UWV was bevestigd).

Ik mag hopen dat uitspraken als deze tot de categorie 'zeldzame missers' zullen blijven behoren. Rechters kunnen weten dat advocaten vaak oplossingen tot stand brengen waarin partijen in rechtstreeks overleg niet slagen. Moet de rechter dan toch de knoop doorhakken, dan kan hij uiteraard belang hechten aan de communicatie in het voortraject. Maar mag het dan om de inhoud gaan, en niet om de boodschapper?

.....
1 Kantonrechter Haarlem 26 maart 2008, JAR 2008/135.

2 Het betrof een verzoek tot voorwaardelijke ontbinding maar dat is hier niet van belang.

.....
3 Art. 7:685 lid 8 BW.

4 Art. 18.

5 Art. 16 lid 3 sub c EVRM, art. 14 lid 3 sub d Bupo, art. 47 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

6 Art. 2:1 Awb.